

Financieel jaarverslag Friesland College 2022

Waar Leren Werkt

Bevoegd gezag nummer
40295

Statutaire naam
Stichting voor Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en
Volwasseneneducatie

Jaarrekening 2022

Inhoudsopgave

	Pagina
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2022	3
Staat van baten en lasten over 2022	4
Kasstroomoverzicht	5
Grondslagen	6
Vaste activa	15
Vlottende activa	17
Eigen vermogen	18
Voorzieningen	19
Langlopende schulden	20
Kortlopende schulden	21
Opgave van de baten	22
Opgave van de lasten	24
Financiële baten en lasten	26
Model E: Overzicht verbonden partijen	27
Model G: Verantwoording subsidies	28
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	30
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	32
Gebeurtenissen na balansdatum	33
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	34
Overige gegevens	35
Statutaire bestemming van het resultaat	36
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	37
Bijlage	
Gegevens rechtspersoon	38

Balans per 31 december 2022

(na resultaatverdeling)

1	Activa	31 december 2022	31 december 2021
	Vaste Activa		
1.1.1	Immateriële vaste activa	211.337	298.627
1.1.2	Materiële vaste activa	<u>45.792.698</u>	<u>50.257.571</u>
	Totaal vaste activa	46.004.035	50.556.198
	Vlottende activa		
1.2.1	Vorraden	204.737	211.030
1.2.2	Vorderingen	7.336.077	3.604.249
1.2.4	Liquide middelen	<u>22.160.078</u>	<u>23.144.162</u>
	Totaal vlottende activa	29.700.893	26.959.441
	Totaal activa	<u>75.704.928</u>	<u>77.515.640</u>
2	Passiva	31 december 2022	31 december 2021
2.1	Eigen vermogen	42.806.979	43.951.701
2.2	Vorzieningen	3.960.252	4.447.293
2.3	Langlopende schulden	8.121.523	9.863.077
2.4	Kortlopende schulden	<u>20.816.171</u>	<u>19.253.570</u>
	Totaal passiva	<u>75.704.928</u>	<u>77.515.640</u>

Staat van baten en lasten over 2022

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen	88.617.882	85.773.500	88.899.789
3.2 Overheidsbijdragen/subsidie overige overheden	1.997.233	2.043.700	2.007.242
3.3 Wettelijke college-/cursus-/examengelden	442.317	800.000	479.261
3.4 Baten werk in opdracht van derden	5.566.521	5.230.600	4.446.318
3.5 Overige baten	2.426.720	1.326.600	1.895.896
Totaal baten	99.050.672	95.174.400	97.728.507
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	78.130.753	75.172.400	75.662.019
4.2 Afschrijvingen	4.146.069	4.391.000	4.526.092
4.3 Huisvestingslasten	7.042.780	7.067.500	6.701.553
4.4 Overige lasten	10.792.336	8.374.100	7.616.093
Totaal lasten	100.111.938	95.005.000	94.505.757
Saldo baten en lasten	-1.061.266	169.400	3.222.750
6 Financiële baten en lasten			
6.1 Financiële baten	431.011	-	-
6.2 Financiële lasten	514.466	580.000	644.707
Totaal financiële baten en lasten	-83.456	-580.000	-644.707
Nettoresultaat	-1.144.722	-410.600	2.578.042

Kasstroomoverzicht

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	-1.061.266	3.222.750
<i>Aanpassingen voor:</i>		
Afschrijvingen	4.150.588	4.526.093
Mutaties voorzieningen	-487.040	-457.545
Buitengewoon resultaat (boekwinst)	-391.000	-
Totaal van aanpassingen voor aansluiting met het bedrijfsresultaat	<u>3.272.548</u>	<u>4.068.549</u>
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>		
Vorraden (-/-)	6.293	-92.151
Vorderingen (-/-)	-3.731.828	-359.058
Kortlopende schulden	<u>1.562.602</u>	<u>1.440.263</u>
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	-2.162.933	989.053
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	48.348	8.280.352
Ontvangen interest	431.011	-
Betaalde interest	514.466	644.707
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten:</u>	<u>-35.108</u>	<u>7.635.644</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in immateriële vaste activa	107.727	2.158.492
Investerings in materiële vaste activa	1.366.386	-
Desinvestering in immateriële vaste activa	-	-
Desinvestering in materiële vaste activa	2.266.688	-
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	<u>792.575</u>	<u>-2.158.492</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	-
Aflossing langlopende schulden	1.741.553	1.741.553
<u>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	<u>-1.741.553</u>	<u>-1.741.553</u>
Mutatie liquide middelen	<u><u>-984.086</u></u>	<u><u>3.735.599</u></u>
Beginstand liquide middelen	23.144.162	19.408.563
Mutatie liquide middelen	<u>-984.086</u>	<u>3.735.599</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>22.160.079</u></u>	<u><u>23.144.162</u></u>

Toelichting

Door een grote stijging van de vorderingen in 2022 stijgt de liquiditeitsratio (quick ratio) van 1,39 naar 1,42. De afname van de liquide middelen is te verklaren door de financiersingsactiviteiten.

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten

Het Friesland College is een stichting, met als statutaire naam Stichting voor Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie. Het College van Bestuur is het bevoegd gezag van het Friesland College en legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

Het Friesland College is georganiseerd in zes scholen en kent hiernaast de organisatieonderdelen 'FC Studenten Services' en 'Ondersteuning'.

De stichting is gevestigd in Leeuwarden en is bekend onder het KvK nummer 41004351.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening wordt elk jaar opgesteld conform de richtlijnen van de Regeling onderwijs (Rjo) en vanuit daar is Richtlijn 660 van de Raad voor de Jaarverslaggeving gevolgd en de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Tevens is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) toegepast. In deze richtlijnen zijn voor de sector presentatie-, waarderings- en verslaggevingsvoorschriften opgenomen.

Activa en passiva worden gewaardeerd op basis van historische kosten. Dit geldt ook voor het bepalen van het resultaat. De activa en passiva worden gewaardeerd volgens het kostprijsmodel, tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld.

Het Friesland College rekent baten en lasten toe aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. De instelling neemt verplichtingen en mogelijke verliezen in acht, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend waren.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Continuïteit

Bij de waarderingsgrondslagen wordt uitgegaan van de continuïteit van de organisatie. Deze waarderingsgrondslagen wordt als aannemelijk geacht op basis van de meerjarenbegroting en de liquiditeitspositie per 31 december 2022.

Het College van Bestuur en de Raad van Toezicht hebben het vertrouwen dat de nieuwe regeling kwaliteitsafspraken 2023 in de nieuwe stichting Firda gerealiseerd kan worden.

Ondanks de enorme impact van de coronacrisis op de organisatie en het onderwijs zijn de gevolgen voor de financiële resultaten en het vermogen van het Friesland College beperkt. Op basis van dit vertrouwen is de jaarrekening opgesteld vanuit de continuïteitsveronderstelling.

De situatie in Rusland / Oekraïne heeft geen enkele impact op de continuïteit voor het Friesland College voor zover we dit nu kunnen overzien.

Rapporteringsvaluta

De bedragen in de tabellen worden gepresenteerd in euro's. Als gevolg van afrondingen ontstonden in sommige gevallen geringe verschillen. Deze verschillen tasten het getrouwe beeld van de jaarrekening niet aan. De verschillen zijn dan ook geen belemmering voor het verkrijgen van het vereiste inzicht.

Grondslag financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten (zoals vorderingen en schulden), als afgeleide financiële instrumenten (derivaten) verstaan. Bij het Friesland college is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost van de 'Grondslagen voor de waardering van activa en passiva'. Hierna is het beleid van de groep opgenomen ten aanzien van financiële risico's. Hieronder zijn voorbeelden genoemd die specifiek moeten worden gemaakt.

Algemeen

De belangrijkste financiële risico's waaraan de groep onderhevig is zijn het renterisico, het liquiditeitsrisico en het kredietrisico. Het financiële beleid van het Friesland College is erop gericht om deze risico's zo beperkt mogelijk te houden. We maken in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van financiële instrumenten die bedrijven en instellingen blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze financiële instrumenten betreffen posten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden. Het Friesland College handelt niet in deze financiële instrumenten en past ook geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten) toe.

Renterisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Het Friesland College heeft vijf langlopende leningen uitstaan. De rentevaste periode van de leningen lopen tot uiterlijk oktober 2030 (einde contract), met rentepercentages tussen 1,80% en 6,35%.

Liquiditeitsrisico

De stichting bewaakt de liquiditeitspositie, zoals beschreven in het treasurystatuut van de stichting. Door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen ziet het management erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Kredietrisico

De groep beperkt het kredietrisico door gebruik te maken van kredietlimieten per financiële instelling en debiteuren door uitsluitend zaken te doen met financiële instellingen en debiteuren met een hoge kredietwaardigheid. Op balansdatum waren er geen significante concentraties van kredietrisico.

Verbonden partijen

Stichting de Nieuwe Kanselarij, Coop Zuivelopleiding Nederland UA en Het Knooppunt zijn aan te merken als verbonden partij. Bij alle verbonden partijen is geen sprake van beleidsbepalende invloed door het Friesland College. Consolidatie heeft om deze reden niet plaatsgevonden. Een overzicht van de benodigde toelichting omtrent de verbonden partijen is in model E opgenomen.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Dit heeft in 2022 niet plaatsgevonden.

Gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot een de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en, indien van toepassing, met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Het Friesland College berekent deze op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname. De instelling brengt de aangewende investeringssubsidies zichtbaar in mindering op de boekwaarde van de immateriële en materiële vaste activa.

Met ingang van 1 januari 2013 investeert de instelling groot onderhoud op basis van de componentenmethode. Afschrijving gebeurt volgens een vast percentage van de aanschafwaarde:

Terreinen	0,0%
Gebouwen	2,5% van de aanschafwaarde
Infra terreinen	2,5% van de aanschafwaarde
Installaties	5,0% van de aanschafwaarde
Inbouw(installaties)	10,0% van de aanschafwaarde
Groot onderhoud	4-20% van de te investeren onderhoudskosten
Automatisering	16,7-50% van de aanschafwaarde
Meubilair	10,0% van de aanschafwaarde
Apparatuur	20,0% van de aanschafwaarde
Vervoermiddelen	20,0% van de aanschafwaarde
Kantine inventaris	10-20% van de aanschafwaarde
Overige onderwijsapparatuur	20,0% van de aanschafwaarde
Onderwijsinventaris	10,0% van de aanschafwaarde
Hardware	16,67-25% van de aanschafwaarde
Software / tablets	33,3% van de aanschafwaarde

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Voor immateriële en materiële vaste activa wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat deze activa onderhevig zijn aan bijzondere waardeverminderingen. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. Als het niet mogelijk is de realiseerbare waarde te schatten voor een individueel actief, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Wanneer de boekwaarde van een actief (of een kasstroomgenererende eenheid) hoger is dan de realiseerbare waarde wordt een bijzonder waardeverminderingverlies verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. Indien sprake is van een bijzonder waardeverminderingverlies van een kasstroomgenererende eenheid, wordt het verlies allereerst toegerekend aan goodwill van de kasstroomgenererende eenheid. Een eventueel restant verlies wordt toegerekend aan de ander activa van de eenheid naar rato van hun boekwaarden.

Verder wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er enige indicatie is dat een in eerdere jaren verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies is verminderd. Als een dergelijke indicatie aanwezig is, wordt de realiseerbare waarde van het betreffende actief (of kasstroomgenererende eenheid) geschat.

Terugneming van eerder verantwoord bijzonder waardeverminderingverlies vindt alleen plaats als sprake is van een wijziging van de gehanteerde schattingen bij het bepalen van de realiseerbare waarde sinds de verantwoording van het laatste bijzonder waardeverminderingverlies. In dat geval wordt de boekwaarde van het actief (of kasstroomgenererende eenheid) opgehoogd tot de geschatte realiseerbare waarde, maar niet hoger dan de boekwaarde die bepaald zou zijn (na afschrijving) als in voorgaande jaren geen bijzonder waardeverminderingverlies voor het actief (of kasstroomgenererende eenheid) zou zijn verantwoord.

Activeringsgrens materiële vaste activa

In 2022 zijn de activeringsgrenzen van de materiële vaste activa aangepast. De investeringen met een oorspronkelijke aanschafwaarde lager dan de nieuwe activeringsgrenzen zijn afgeboekt. Deze aanpassing is prospectief verwerkt in de jaarrekening.

De materiële vaste activa die in 2022 is afgeboekt ten laste van de exploitatie heeft een boekwaarde per 31-12-2021 van € 1,3 mln.

De aanschafwaarde van de materiële vaste activa die in 2021 op de balans is verwerkt in plaats van de exploitatie bedraagt € 0,3 mln.

Vorraden

Het Friesland College waardeert voorraden gebruiksgoederen tegen verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Individuele beoordeling van de voorraden bepaalt deze lagere netto opbrengstwaarde.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. Vervolgens waardeert de instelling ze tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde.

De looptijd van de vorderingen en overlopende activa zijn korter dan een jaar.

Vordering transitievergoeding

In 2018 is de wet recht op een transitievergoeding bij ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid in werking getreden en eind februari 2019 is de Regeling compensatie transitievergoeding bij een einde van de arbeidsovereenkomst na langdurige arbeidsongeschiktheid gepubliceerd. De wet en de regeling zien toe op de compensatie van de transitievergoeding die werkgevers vanaf 1 april 2020 kunnen aanvragen als zij een langdurig arbeidsongeschikte werknemer ontslaan of hebben ontslagen vanaf 1 juli 2015. Per 31 december 2018 is er een vordering in de balans opgenomen voor de vergoeding over de periode vanaf 1 juli 2015. In gevolge de richtlijnen voor de jaarverslaggeving is er vanaf de balansdatum een afzonderlijk actief opgenomen ter grootte van de verwachte vergoeding. Deze vordering wordt gepresenteerd onder de overige vorderingen en overlopende activa, afwikkeling van deze vordering zal niet binnen 1 jaar plaats vinden.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan, verwerkt de instelling onder de vorderingen. De instelling verwerkt liquide middelen, die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van de stichting, onder de financiële vaste activa.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserve en de publieke bestemmingsreserve gepresenteerd. De algemene reserve bestaat uit de reserve die ter vrije beschikking staat van het bestuur.

De publieke bestemmingsreserve is een reserve met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht. Er bestaat echter geen betalingsverplichting. In 2021 is voor de ontvangen NPO gelden een publieke bestemmingsreserve gevormd.

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis uit het verleden;
 - waarvan een betrouwbare schatting gemaakt kan worden;
 - het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.
- Rechten en verplichtingen voortvloeiend uit eenzelfde overeenkomst worden niet in de balans opgenomen indien en voor zover de stichting noch de tegenpartij heeft gepresteerd. Opname in de balans geschiedt wanneer de nog te ontvangen respectievelijk te leveren prestatie en tegenprestatie niet (meer) met elkaar in evenwicht zijn en dit voor de stichting nadelige gevolgen heeft. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen tenzij anders vermeld.

Dotaties aan de voorzieningen lopen via de exploitatierekening. Uitgaven in verband met het doel waarvoor de voorziening is gevormd gaan ten laste van de voorzieningen. Vrijval ten gunste van de exploitatie vindt plaats als blijkt dat de voorziening (deels) niet meer nodig is voor zijn oorspronkelijke doel.

Bij de berekening van een aantal van de voorzieningen is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,92%. Dit percentage is gebaseerd op de loonstijgingen vanaf 1-1-2002 van de cao BVE.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van een disconteringsvoet van 3,0%. Dit percentage is gebaseerd op de toekomstige verwachte stijgende rentepercentages.

Verlofsparen en sabbatical leave

Op grond van de CAO Middelbaar Beroepsonderwijs 2014-2015 geldt vanaf 1 oktober 2015 de regeling Duurzame Inzetbaarheid voor oudere werknemers. Binnen deze regeling vallen zowel de overgangsregeling Bapo als ook de nieuwe regeling seniorenverlof. Deze regelingen brengen voor het Friesland College verplichtingen met zich mee, daar werknemers aanspraak maken op de samenhangende werktijdvermindering. Voor de regeling seniorenverlof en extra seniorenverlof is een voorziening gevormd.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,92% en een disconteringsvoet van 3,0% voor het contant maken. Ook is een blijf- en deelnamekans berekend op basis van historische gegevens.

Voorziening werkloosheidsbijdragen (wachtgeld)

In de wachtgeldvoorziening zijn de rechten van de WW uitkeringen en de bovenwettelijke uitkeringen opgenomen.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,92% en een disconteringsvoet van 3,0% voor het contant maken. De blijfkans is berekend op basis van historische gegevens vanaf 2017.

Voorziening voor arbeidsongeschiktheid (Eigen risico WGA)

Het Friesland College vormde een voorziening voor de verplichtingen die het op de balansdatum had. Het ging hier om de lonen en salarissen (inclusief werkgeverslasten) van het personeel dat per balansdatum naar verwachting voor langere tijd arbeidsongeschikt zou zijn. Deze voorziening omvat het bedrag dat de instelling naar verwachting in de toekomst verschuldigd is. De instelling bracht bedragen die het aan arbeidsongeschikt personeel betaalt ten laste van deze voorziening.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,92% en een disconteringsvoet van 3,0% voor het contant maken. Ook is de blijfkans berekend op basis van historische gegevens.

Uitgestelde beloningen (ambtsjubilea)

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving nam het Friesland College een voorziening op voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. De voorziening is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voor de berekening van deze voorziening is gebruik gemaakt van een prijsstijging van 1,92% en een disconteringsvoet van 3,0% voor het contant maken. Ook is de kans dat een jubilea gehaald wordt berekend op basis van historische gegevens.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2022 vallen, gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar.

De verplichting tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen omvat tevens een afzonderlijke verplichting inzake transitievergoedingen die zijn verschuldigd op grond van de Wet werk en zekerheid. Deze transitievergoedingen zijn als vordering opgenomen op de balans onder de vorderingen.

De verplichting heeft een langdurig karakter met een looptijd van 24 maanden.

De tijdswaarde heeft geen materieel effect op de omvang van de voorziening en daarom is de voorziening niet contant gemaakt.

De voorziening langdurig zieken heeft tot gevolg dat er een verwachte instroom in de WGA ontstaat. Voor de WGA is een aparte voorziening.

Overige personele voorzieningen

Nieuw in 2022 is de voorziening voor transitievergoedingen voor tijdelijk personeel. Op grond van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (ingangsdatum 1 januari 2019) hebben werknemers met tijdelijke contracten recht op een transitievergoeding bij ontslag vanaf de eerste werkdag. De voorziening is gevormd voor contracten die vóór balansdatum zijn afgesloten en waarvan de intentie aanwezig is om deze na balansdatum niet te verlengen.

Langlopende schulden

Schulden met een resterende looptijd van meer dan één jaar worden aangeduid als langlopend. De instelling neemt de langlopende schulden bij eerste verwerking op tegen de reële waarde. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

De tekstuele toelichting op het aflossingsbedrag voor het komende jaar leest u in de paragraaf langlopende schulden. Het kortlopende deel van de langlopende schulden wordt gepresenteerd onder de langlopende schulden. In rubriek 2.3 wordt de omvang van het kortlopende deel vermeld.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. De instelling neemt kortlopende schulden bij eerste verwerking op tegen de reële waarde. Vervolgens worden ze gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend. Daarnaast gaat het hier om nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatieresultaat gelden de volgende beginselen: baten en lasten zijn toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Het Friesland College verwerkt de ontvangsten (normatieve) rijksbijdrage volledig als bate in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben.

Geoormerkte en niet-geoormerkte subsidies van OCW

De instelling verantwoordt geoormerkte OCW subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) en niet-geoormerkte OCW subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) ten gunste van de staat van baten en lasten naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. De instelling verantwoordt niet-bestede middelen onder de overlopende passiva, zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet-bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden, zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Het Friesland College brengt de overige exploitatiesubsidies ten gunste van de staat van baten en lasten in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarvan de opbrengsten zijn gedeeld/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Cursusgeld

In 2022 heeft een fouterstel op de verwerking van de cursusgeldten plaatsgevonden. De aard van dit fouterstel is dat de cursusgeldten 2022-2023 niet geheel in 2022 zijn verantwoord zoals voorgaande jaren, maar voor 5/12 deel en 7/12 deel is opgenomen op de balans als vooruitontvangen cursusgeld. Dit fouterstel is prospectief verwerkt.

Pensioenen

Het Friesland College heeft voor zijn werknemers een toegezegd-pensioenregeling. Medewerkers die hiervoor in aanmerking komen, hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen. Dit pensioen is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon, berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij bedrijven en instellingen die aangesloten zijn bij het ABP. De instelling heeft de verplichtingen die hieruit voortvloeien ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De instelling betaalt hiervoor premies. Een deel daarvan betaalt de werkgever, de werknemer betaalt het andere deel. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door zijn financiële verplichtingen) dit toelaat. Naar de stand van ultimo januari 2023 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 111,1% (bron: website www.abp.nl). De pensioenregels schrijven voor dat de ABP beleidsdekkingsgraad 126% moet zijn. Dan heeft het ABP voldoende financiële buffers. Ook is wettelijk bepaald dat de beleidsdekkingsgraad niet langer dan 6 jaar onder 104,2% mag liggen. Het Friesland College is niet verplicht om aanvullende bijdragen te doen, wanneer er een tekort bij het pensioenfonds is. Behalve wanneer dit tekort het gevolg is van hogere toekomstige premies. Het Friesland College verantwoordde daarom in de jaarrekening alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar. De jaarlijkse premie ten behoeve van de opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 25,9% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise (ad € 14.850). Het pensioengevend salaris is gemaximeerd (op € 114.866). De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 17,43% van het pensioengevend salaris. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van de dekkingsgraad en verwachte rendementen.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen die zonder beperkingen en zonder materieel risico van waardeverminderingen als gevolg van de transacties kunnen worden omgezet in geldmiddelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij gebruik van de indirecte methode wordt de kasstroom uit de operationele activiteiten afgeleid uit het resultaat. Het resultaat waar het kasstroomoverzicht van uitgaat, wordt aangepast aan de volgende posten:

- Mutaties in voorraden en operationele vorderingen en schulden, waaronder debiteuren en crediteuren, voorzieningen, overlopende posten maar geen investeringscrediteuren;
- Resultaatposten die geen kasstroom tot gevolg hebben in dezelfde periode;
- Resultaatposten waarvan de ontvangsten en uitgaven niet classificeren als operationele activiteiten, maar als investeringen- of financieringsactiviteiten.

1. Activa

1.1 Vaste activa

1.1.1 Immateriële vaste activa

	Cumulatieve aanschaf-waarde per 1 januari 2022	Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2022	Boekwaarde per 1 januari 2022	Mutaties 2022					Cumulatieve aanschaf-waarde per 31 december 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022
				Investeringen	Des- investeringen	Overige mutaties	Afschrijvingen	Afschrijvingen op des-investeringen			
1.1.1.5 Overige immateriële vaste activa	776.312	477.685	298.627	107.727	408.796	-	195.017	408.796	475.243	263.906	211.337
Immateriële vaste activa	776.312	477.685	298.627	107.727	408.796	-	195.017	408.796	475.243	263.906	211.337

Toelichting

De overige immateriële vaste activa betreft de investeringen in software. De niet meer in gebruik zijnde en volledig afgeschreven immateriële vaste activa met een boekwaarde van € 0,00 zijn gedesinvesteerd. De boekwaarde van de immateriële vaste activa daalde in 2022 van € 0,3 mln. naar € 0,2 mln. Zie het verloopoverzicht van de immateriële vaste activa voor toelichting op deze daling.

1. Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	Cumulatieve aanschaf-waarde per 1 januari 2022	Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2022	Boekwaarde per 1 januari 2022	Mutaties 2022					Cumulatieve aanschaf-waarde per 31 december 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022
				Investeringen	Des- investeringen	Overige mutaties	Afschrijvingen	Afschrijvingen op des-investeringen			
1.1.2.1 Gebouwen	88.015.870	46.637.531	41.378.339	225.724	12.498.313	74.440	2.812.540	11.047.334	75.817.721	38.402.737	37.414.984
1.1.2.2 Terreinen	4.811.782	110.629	4.701.152	-	353.312	-	28.051	1.614	4.458.470	137.066	4.321.403
1.1.2.3 Inventaris en apparatuur	9.291.824	5.188.184	4.103.640	1.140.662	2.786.667	-	1.114.980	2.713.656	7.645.819	3.589.508	4.056.311
Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en 1.1.2.5 vooruitbetalingen op materiële vaste activa	74.440	-	74.440	-	-	-74.440	-	-	-	-	-
Niet aan het productieproces dienstbare materiële vaste 1.1.2.6 activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Materiële vaste activa	102.193.916	51.936.345	50.257.571	1.366.386	15.638.292	-	3.955.571	13.762.604	87.922.010	42.129.312	45.792.698

WOZ en verzekerde waarde gebouwen en terreinen

Omschrijving	WOZ waarde	Peildatum
<u>Eigendom</u>		
Saturnus 7 Heerenveen	5.630.000	1-1-2021
Campus Leeuwarden	26.812.000	1-1-2021
<u>Huur</u>		
Sportstad Heerenveen	8.075.000	1-1-2021
Dalhuyzen Heerenveen	637.000	1-1-2021
Knobeldorplein Drachten	432.000	1-1-2021
Marowijnestraat Leeuwarden	175.000	1-1-2021
Moskampweg Oosterwolde	176.000	1-1-2021
Antoniusplein Sneek	351.000	1-1-2021
Totaal	<u>42.288.000</u>	
Verzekerde waarde gebouwen	106.198.000	1-1-2022

Toelichting

De overige mutaties ad € 74.440 betreft de materiële vaste activa in uitvoering van 2021 die in 2022 gereed zijn gekomen en opgenomen zijn in de investeringen van de desbetreffende activagroep.

In 2022 is het pand Polaris met terrein in Leeuwarden verkocht. De boekwaarde van het pand Polaris bedroeg bij verkoop € 743k. De verkoopprijs bedroeg € 1,1 mln. en de boekwinst € 368k.

Daarnaast zijn niet meer in gebruik zijnde en volledig afgeschreven MVA met een boekwaarde van € 0,00 gedesinvesteerd.

Ook zijn in 2022 enkele activering grenzen van de materiële vaste activa aangepast. De activa die eerder zijn aangeschaft met een oorspronkelijke aanschafwaarde lager dan de nieuwe activering grenzen zijn in 2022 gedesinvesteerd.

De boekwaarde van de vaste activa daalde in 2022 van € 50,3 mln. naar € 45,8 mln. Zie het verloopoverzicht van de materiële vaste activa voor toelichting op deze daling.

De investeringen met een totale waarde van € 1,4 mln. bestaan uit:

- gebouwen / onderhoud (€ 0,3 mln.)
- onderwijsinventaris (€ 0,2 mln.)
- beheerinventaris (€ 0,4 mln.)
- hardware (€ 0,5 mln.)

1.2 Vlottende activa

1.2.1 Voorraden

	31 december 2022	31 december 2021
1.2.1.1 Voorraden	204.737	211.030
<u>Voorraden</u>	204.737	211.030

1.2.2 Vorderingen

	31 december 2022	31 december 2021
1.2.2.1 Debiteuren	708.388	967.382
1.2.2.1 Vorderingen op OCW	3.937.187	-
1.2.2.7 Ouders, studenten, deelnemers en cursisten	559.318	420.746
1.2.2.10 Overige vorderingen	1.102.400	1.551.386
1.2.2.12 Vooruibetaalde kosten	1.028.785	664.735
<u>Vorderingen</u>	7.336.077	3.604.249

Toelichting

De vordering OCW betreft het resultaatafhankelijke deel van de nog ontvangen Kwaliteitsmiddelen 2022. Indien de beoordeling van de resultaten van de uitvoering van de kwaliteitsafspraken als voldoende wordt beoordeeld door het ministerie wordt het resultaatafhankelijke deel uitgekeerd.

1.2.4 Liquide middelen

	31 december 2022	31 december 2021
1.2.4.1 Kasmiddelen	6.387	4.425
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	22.153.692	23.139.737
<u>Liquide middelen</u>	22.160.078	23.144.162

Toelichting

De gerealiseerde afname van liquide middelen (€ - 1,0 mln.) wordt weergegeven in het kasstroomoverzicht. De financiële buffer blijft de komende jaren ruim voldoende van omvang om de continuïteit van de instelling naar de toekomst toe te waarborgen.

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1 Groepsvermogen

	Stand per 1 januari 2022	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
2.1.1.1 Algemene reserve	41.581.387	-1.201.045	-	40.380.342
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	2.370.314	56.323	-	2.426.637
<u>Eigen Vermogen</u>	43.951.701	-1.144.722	-	42.806.979

Toelichting

De begroting 2022 ging uit van een resultaat van - € 0,4 mln. De instelling sloot 2022 af met een negatief resultaat van € 1,2 mln.

Het negatieve resultaat is voor € 1,1 mln. het gevolg van het afboeken van materiële vaste activa die onder de nieuwe activeringsgrens vallen.

Het Friesland College heeft geen private bestemmingsreserves.

Verloopoverzicht 2021

	Stand per 1 januari 2021	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2021
2.1.1.1 Algemene reserve	41.373.659	207.728	-	41.581.387
2.1.1.2 Bestemmingsreserve publiek	-	2.370.314	-	2.370.314
<u>Eigen Vermogen</u>	41.373.659	2.578.042	-	43.951.701

2.2 Voorzieningen

	Stand per 1 januari 2022	Dotaties	Ont-trekkingen	Vrijval	Oprenting	Stand per 31 december 2022	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1.2 <i>Verlofsparen en sabbatical leave</i>	2.337.059	-	-	78.533	186.664	2.071.862	312.538	1.306.698	452.626
2.2.1.3 <i>Eigen risico WGA</i>	275.833	277.434	145.405	-	41.105	366.757	72.183	161.987	132.587
2.2.1.4 <i>Voorziening voor jubileumuitkeringen</i>	801.328	142.170	-	-	176.281	767.217	83.534	360.991	322.692
2.2.1.5 <i>Werkloosheidsbijdragen</i>	688.550	220.104	328.451	-	26.961	553.242	188.161	352.174	12.907
2.2.1.6 <i>Langdurig zieken</i>	344.524	-	213.770	48.458	-	82.295	82.295	-	-
2.2.1.7 <i>Overige personele voorzieningen</i>	-	118.880	-	-	-	118.880	118.880	-	-
2.2.1 <i>Personele voorzieningen</i>	4.447.293	758.587	687.626	126.991	431.011	3.960.252	857.591	2.181.850	920.812
<u>Voorzieningen</u>	4.447.293	758.587	687.626	126.991	431.011	3.960.252	857.591	2.181.850	920.812

Toelichting

De personele voorzieningen zijn in 2022 gedoteerd voor € 0,8 mln. De onttrekkingen bedroegen € 0,7 mln, er was een vrijval van € 127k en de oprenting € 0,4 mln.

Verlofsparen en sabbatical leave

Op grond van de CAO Middelbaar Beroepsonderwijs 2014-2015 geldt vanaf 1 oktober 2015 de regeling Duurzame Inzetbaarheid voor oudere werknemers. Binnen deze regeling vallen zowel de overgangsregeling Bapo als ook de nieuwe regeling seniorenverlof. Deze regelingen brengen voor het Friesland College verplichtingen met zich mee, daar werknemers aanspraak maken op de samenhangende werktijdvermindering. Voor de regeling Duurzame Inzetbaarheid heeft het Friesland College in 2017 een voorziening opgenomen. Toekomstige verplichtingen, samenhangend met deze regeling hebben in 2022 geleid tot een vrijval van de voorziening van € 79k.

Eigen risico WGA

Het saldo van € 367k is in 2022 gebaseerd op 8 medewerkers. Dit aantal is hoger dan in 2021 (6 personen) en heeft samen met de verhoogde blijfkans (van 47% naar 62%) geleid tot een dotatie (€ 277k).

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening bevat de 'gespaarde' rechten van personeel op uitkering voor onderwijdsdiensttijd (25/40 jr.). Berekening van de verplichtingen per 31 december 2022 heeft geleid tot een dotatie van € 142k.

Werkloosheidsbijdragen

In de voorziening voor Wachtgelden, WW verplichtingen en bovenwettelijke uitkeringen zijn de (aflopende) rechten opgenomen. Hierbij is rekening gehouden met het maximale recht en een inschatting dat van het maximale recht gebruik gemaakt wordt. Berekening van de verplichtingen per 31 december 2022 heeft geleid tot een dotatie van € 220k.

Langdurig zieken

Voor langdurig zieken is in 2020 een voorziening gevormd op basis van de waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), gebaseerd op 100% gedurende het eerste jaar en 70% gedurende het tweede jaar. De verplichting heeft een langdurig karakter met een looptijd van 24 maanden. Op basis van de jaarlijkse inventarisatie betrof de vrijval in 2022 € 48k.

Overige personele voorzieningen

De overige personele voorzieningen bestaat uit een nieuw gevormde voorziening transitievergoeding voor tijdelijk personeel. Op grond van de Wet Arbeidsmarkt in Balans (ingangsdatum 1 januari 2019) hebben werknemers met tijdelijke contracten recht op een transitievergoeding bij ontslag vanaf de eerste werkdag. De voorziening is gevormd voor contracten die vóór balansdatum zijn afgesloten en waarvan de intentie aanwezig is om deze na balansdatum niet te verlengen.

2.3 Langlopende schulden

	Stand langlopend deel per 1 januari 2022	Stand kortlopend deel per 1 januari 2022	Stand totale schuld per 1 januari 2022	Mutaties 2022		Stand totale schuld 31 december 2022	Stand kortlopend deel per 31 december 2022	Stand langlopend deel per 31 december 2022	Bedrag looptijd 1 t/m 5 jaar	Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	Effectieve rentevoet 2022	Nominale rentevoet 2022	Rente vast / variabel	Einddatum looptijd lening	Rentenrisico afgedekt
				Aangegane leningen	Aflossing										
2.3.3 Schulden aan kredietinstellingen															
<i>Rabo Tranche 4</i>	2.689.066	336.134	3.025.200	-	336.134	2.689.066	336.134	2.352.932	1.344.536	672.262	6,29%	6,29%	vast	14-10-2030	nee
<i>Rabo Tranche 5</i>	2.792.473	349.062	3.141.535	-	349.062	2.792.473	349.062	2.443.411	1.396.248	698.101	6,35%	6,35%	vast	14-10-2030	nee
<i>BNG lening</i>	1.386.669	693.333	2.080.002	-	693.333	1.386.668	693.333	693.335	-	-	4,70%	4,70%	vast	2-1-2025	nee
<i>Rabo Tranche 3.8</i>	635.213	-	635.213	-	-	635.213	-	635.213	-	635.213	2,10%	2,10%	vast	24-7-2029	nee
<i>Rabo Tranche 3.9</i>	2.359.656	363.024	2.722.680	-	363.024	2.359.656	363.024	1.996.632	1.452.096	181.512	1,80%	1,80%	vast	24-7-2029	nee
<u>Langlopende schulden</u>	9.863.077	1.741.553	11.604.630	-	1.741.553	9.863.076	1.741.553	8.121.523	4.192.880	2.187.088					

Toelichting

Het Friesland College ging in 2000 een lening aan bij de Rabobank. Deze lening is bedoeld voor de financiering van de geplande en inmiddels volledig gerealiseerde nieuwbouw van de Campus in Leeuwarden. De lening bestaat uit drie tranches van € 9 mln. De tranches hebben rentevastperiodes van 10, 20 en 25 jaar. Door te kiezen voor lange rentevastperiodes sluit het Friesland College renterisico grotendeels uit. Voor deze lening realiseerde de instelling een borgstelling bij de Stichting Waarborgfonds BVE. Voor tranche III sloot de instelling in 2012 een nieuwe rentevastperiode af voor een periode van tien jaar. De lening eindigt op 14 oktober 2030.

Voor de laatste fase van de nieuwbouw ging het Friesland College een lening aan bij de BNG. Hiervoor ging de instelling in 2008 een lening aan van € 10,3 mln. Hiervan is in 2008 € 4,7 mln. ontvangen en in 2009 € 3,3 mln. In 2010 volgde het laatste deel van € 2,3 mln. Voor deze lening is een borgstelling gerealiseerd bij de Stichting Waarborgfonds BVE. De lening eindigt op 2 januari 2025.

In 2019 is één van de Rabobank tranches overgesloten in twee nieuwe leningen, in verband met de huidige lage rentestand. Deze twee nieuwe leningen hebben een looptijd tot en met 24 juli 2029. Eén lening (€ 3,5 mln.) wordt annuïtair afgelost, de andere lening (€ 0,6 mln.) wordt in één keer afgelost aan het eind van de looptijd van de lening. Als zekerheid geldt een borgtocht voor het totaalbedrag van de twee nieuwe leningen door Stichting Waarborgfonds MBO.

In de langlopende schuld is het kortlopende deel in 2022 € 1,7 mln. Het kortlopende deel betreft de aflossingsverplichting voor 2023.

2.4 Kortlopende schulden

	31 december 2022	31 december 2021
2.4.3 Schulden aan kredietinstellingen	1.741.553	1.741.553
2.4.8 Crediteuren	1.901.320	1.146.243
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	3.231.402	3.163.042
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	945.686	980.078
2.4.11 Schulden ter zake van werk door derden	71.390	74.642
2.4.12 Kortlopende overige schulden	829.259	1.242.592
2.4.14 Vooruit ontvangen subsidies OCW	1.623.793	1.312.920
2.4.17 Vakantiegeld en vakantiedagen	2.547.749	2.595.967
2.4.19 Overige overlopende passiva	7.924.018	6.996.533
<u>Kortlopende schulden</u>	<u>20.816.171</u>	<u>19.253.570</u>
<u>Toelichting 2.4.19 Overige overlopende passiva</u>		
Nog te besteden Kwaliteitsagenda	2.692.204	2.173.492
Overige overlopende passiva	5.231.814	4.823.041
	<u>7.924.018</u>	<u>6.996.533</u>

Toelichting

De kortlopende overige schulden nemen in 2022 toe met 1,6 mln. Door met name een hogere stand van de crediteuren (€ 0,8 mln.) en hogere overige overlopende passiva (€ 0,9 mln.).

In de overige overlopende passiva is opgenomen de vooruitontvangen cursusgelden 2022-2023 ad € 0,5 mln., de nog te besteden projectsubsidies ad € 3,3 mln waaronder enkele nieuwe internationaliseringsprojecten ad € 0,4 mln. en de vooruitontvangen en nog te besteden subsidies van OCW zonder terugbetalingsverplichting ad € 4,1 mln waaronder doorgeschoven middelen uit de kwaliteitsagenda ad € 2,7 mln en extra hulp voor de klas ad € 0,5 mln.

3. Baten

3.1 Rijksbijdragen

	Begroting		
	Werkelijk 2022	2022	Werkelijk 2021
3.1.1.1 Rijksbijdrage OCW	76.872.761	75.057.900	76.685.241
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	11.745.121	10.715.600	12.214.548
Rijksbijdragen	88.617.882	85.773.500	88.899.789
<u>Toelichting 3.1.2.1 Overige subsidies OCW</u>			
Geoommerkte subsidies OCW	1.425.200		1.239.193
<i>Niet geoommerkte subsidies OCW</i>			
Kwaliteitsagenda	9.394.032		8.200.968
Overige niet-geoommerkte subsidies OCW	925.889		2.774.387
	<u>11.745.121</u>		<u>12.214.548</u>

3.2 Overheidsbijdragen/subsidie overige overheden

	Begroting		
	Werkelijk 2022	2022	Werkelijk 2021
3.2.1.1 Participatiebudget Educatie	1.891.684	2.043.700	1.946.589
3.2.2.1 Provinciale bijdragen en subsidies	75.400	-	22.861
3.2.2.3 Overige overheden	30.149	-	37.791
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	1.997.233	2.043.700	2.007.242

3.3 Wettelijke college-/cursus-/examengelden

	Begroting		
	Werkelijk 2022	2022	Werkelijk 2021
3.3.2 Cursusgelden sector MBO	442.317	800.000	479.261
Wettelijke college-/cursus-/examengelden	442.317	800.000	479.261

Toelichting

De rijksbijdragen 2022 zijn circa € 0,2 mln. hoger dan voorgaand jaar en € 1,8 mln. hoger dan begroot. Dit wordt vooral veroorzaakt door de looncompensatie van 3% waarvan een klein deel was meegenomen in de begroting.

De overige subsidies OCW zijn in 2022 circa € 1,0 mln. hoger dan begroot en € 0,5 mln. lager dan in 2021. De daling ten opzichte van voorgaand jaar wordt vooral veroorzaakt door de overige niet-geoommerkte subsidies OCW. In 2021 is sprake geweest van aanvullende subsidies zoals het inhaal- en ondersteuningsprogramma en extra hulp voor de klas.

Niet meegenomen in de begroting is de besteding van de VSV subsidies waarvoor het FC penvoerder is, dit geeft een verschil ad € 0,6 mln. Daarnaast is de besteding van de begrote RIF subsidies € 0,2 mln. hoger dan begroot en ook de besteding van de subsidie extra begeleiding en nazorg is € 0,2 mln. hoger.

In verband met de Corona-pandemie zijn de tarieven voor cursusgelden schooljaar 2021-2022 gehalveerd. In 2022 heeft een fouterstel op de verwerking van de cursusgelden plaatsgevonden. De aard van dit fouterstel is dat de cursusgelden 2022-2023 niet geheel in 2022 zijn verantwoord zoals voorgaande jaren, maar voor 5/12 deel en 7/12 deel is opgenomen op de balans als vooruitontvangen cursusgeld. Dit fouterstel is prospectief verwerkt.

Hierdoor bedraagt het cursusgeld verantwoord in de jaarrekening 2022 € 442k in plaats van € 981k. Hierdoor ontstaat het verschil met de begroting 2022.

3.4 Baten werk in opdracht van derden (contractactiviteiten)

	Begroting		
	Werkelijk 2022	2022	Werkelijk 2021
3.4.1 Contractonderwijs			
3.4.1.2 <i>Contractonderwijs ten behoeve van inburgering</i>	1.357.540	1.282.500	975.720
3.4.5 Overige baten werk in opdracht van derden	4.208.981	3.948.100	3.470.598
<u>Baten werk in opdracht van derden</u>	5.566.521	5.230.600	4.446.318

Toelichting

De gerealiseerde omzet contractonderwijs is € 0,4 mln. hoger dan voorgaand jaar. In 2021 is minder omzet gemaakt in verband met de Corona-pandemie.

De overige baten in opdracht van derden is hoger dan begroot (€ 0,3 mln.) en dan voorgaand jaar (€ 0,7 mln.). Dit heeft gedeeltelijk te maken met de Corona-pandemie in 2021 waardoor projectinkomsten niet geheel konden worden gerealiseerd. In 2022 konden veel (internationale) projecten weer doorgang vinden.

3.5 Overige baten

	Begroting		
	Werkelijk 2022	2022	Werkelijk 2021
3.5.1 Opbrengst verhuur	100.593	85.200	89.124
3.5.2 Detachering personeel	660.867	380.500	591.443
3.5.6 Deelnemersbijdragen	333.543	108.200	202.611
3.5.10 Overige	1.331.717	752.700	1.012.718
<u>Overige baten</u>	2.426.720	1.326.600	1.895.896

Toelichting

De overige baten zijn € 1,1 mln. hoger dan begroot en € 0,5 mln. hoger dan in 2021. In 2022 is een hogere omzet gerealiseerd door de leerbedrijven van C&D. Daarnaast is een boekwinst gemaakt op de verkoop van een pand met terrein.

4. Lasten

4.1 Personele lasten

	<u>Werkelijk 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Werkelijk 2021</u>
4.1.1.1 Lonen en salarissen	52.477.615	67.897.800	51.891.397
4.1.1.2 Sociale lasten	6.963.382	-	7.057.877
4.1.1.5 Pensioenlasten	8.489.799	-	8.859.528
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten	67.930.795	67.897.800	67.808.802
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	631.596	750.000	340.255
4.1.2.2 Lasten personeel niet in loondienst	8.502.223	5.548.200	6.819.366
4.1.2.3 Overig	1.426.334	1.340.400	1.140.284
4.1.2 Overige personele lasten	10.560.153	7.638.600	8.299.905
4.1.3.3 Overige uitkeringen, die de personeelslasten verminderen	-360.195	-364.000	-446.688
<u>Personele lasten</u>	78.130.753	75.172.400	75.662.019

Toelichting

Het gemiddeld aantal fte over 2022 is 836, over 2021 was dit 856. Voor een meerjarenoverzicht van de personele bezetting verwijzen wij naar de continuïteitsparagraaf in het bestuursverslag.

Een stijging van de personele lasten (€ 3,0 mln.) ten opzichte van de begroting bestaat uit lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten (€ + 33k); dotaties personele voorzieningen (€ - 0,1 mln.); personeel, niet in loondienst (€+ 3,0 mln.) en overige loonkosten (€ + 86k.). De kosten voor personeel niet in loondienst bestaat onder andere uit fusiekosten, extra inzet extern personeel ivm ziekte en de invulling van de nieuwe rol van teamleiders.

Ten opzichte van vorig boekjaar zijn de personele lasten € 2,5 mln. gestegen. De lonen en salarissen zijn € 0,1 mln. gestegen. Daarnaast is de dotatie aan de voorziening € 0,3 mln hoger. De lasten personeel niet in loondienst zijn € 1,7 mln. hoger en de overige personele kosten € 0,3 mln. De overige uitkeringen zijn € 0,1 mln. lager.

4.2 Afschrijvingslasten

	<u>Werkelijk 2022</u>	<u>Begroting 2022</u>	<u>Werkelijk 2021</u>
4.2.2 Afschrijvingen materiele vaste activa	4.146.069	4.391.000	4.526.092
<u>Afschrijvingslasten</u>	4.146.069	4.391.000	4.526.092

4.3 Huisvestingslasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.3.1 Huurlasten	3.078.042	3.232.400	3.155.280
4.3.2 Verzekeringslasten	105.046	89.000	83.678
4.3.3 Onderhoudslasten (klein onderhoud)	1.047.419	914.400	816.711
4.3.4 Energie en water	881.167	951.800	817.658
4.3.5 Schoonmaakkosten	1.344.425	1.342.900	1.328.479
4.3.6 Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	349.070	417.900	390.486
4.3.8 Overige huisvestingslasten	237.611	119.100	109.261
Huisvestingslasten	7.042.780	7.067.500	6.701.553

4.4 Overige lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.4.1 Administratie en beheer	3.493.710	3.000.500	2.610.930
4.4.2 Inventaris en apparatuur	5.601.637	4.984.500	4.555.433
4.4.5 Overige	1.696.989	389.100	449.730
Overige lasten	10.792.336	8.374.100	7.616.093

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

<i>Kosten onderzoek jaarrekening</i>	96.316	100.000	108.604
<i>Andere controleopdrachten</i>	23.898	15.100	11.113
<i>Overige niet-controlediensten</i>	51.568	12.100	-
Accountantslasten	171.781	127.200	119.717

Separate specificatie kosten Deloitte Network

<i>Adviezen op fiscaal terrein</i>	31.994	-	11.117
------------------------------------	--------	---	--------

Toelichting

De totale materiële lasten zijn in 2022 (€ 22,0 mln.) hoger uitgevallen dan begroot (€ 19,8 mln.) en voorgaand boekjaar (€ 18,8 mln.).

Ten opzichte van de begroting betreft het lagere kosten voor afschrijvingen (€ - 0,2 mln.) en huisvesting (€ - 25k). De Administratieve lasten/beheerslasten en inventaris/apparatuur zijn hoger dan begroot, € 2,4 mln. Deze stijging wordt vooral veroorzaakt door hogere advieskosten in verband met de fusie (€ 0,3 mln.), hogere overige beheerskosten (€ 0,4 mln) door de aanschaf van het nieuwe financiële pakket en een afrekening van de Belastingdienst ad € 0,3 mln, meer uitgaven voor (internationale)projecten ad € 0,3 mln en een boekverlies op de activa in verband met de nieuwe activeringsgrenzen ad € 1,1 mln.

De accountantskosten zijn toegerekend aan het boekjaar waarop deze van toepassing zijn.

6. Financiële baten en lasten

6.1 Financiële baten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
6.1.1 Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	431.011	-	-
<u>Financiële baten</u>	431.011	-	-

6.2 Financiële lasten

	Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke kosten	514.466	580.000	644.707
<u>Financiële lasten</u>	514.466	580.000	644.707

Toelichting

De in 2022 verantwoorde rentebaten betreft de oprenting met 3% discontering van de personele voorzieningen.

Model G: Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Zij-instroom 2019	1027596-01	28-11-2019	ja
Zij-instroom 2020	1102707-1	21-12-2020	onderhanden
Zij-instroom 2021	1189598-1	19-11-2021	onderhanden
Zij-instroom 2022	100000149-1	5-4-2022	onderhanden
Zij-instroom 2022	100000236-1	1-8-2022	onderhanden
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2020-2021	1095230-1	20-11-2020	ja
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2021-2022	1183906-3	22-11-2021	onderhanden
Tegemoetkoming kosten opleidingsscholen 2022-2023	1284256-1	22-11-2022	onderhanden
Studieverlof BVE 2021	1166211-1	27-7-2021	ja
Studieverlof BVE 2022	100000424-1	30-8-2022	onderhanden
Subsidie instructiebeurs mbo 2022	100000264-1	1-8-2022	onderhanden
Regionale samenwerking kansengelijkheid	GKO20016	8-12-2020	onderhanden
Extra begeleiding en nazorg mbo 2021-2022	EBEN21015	31-3-2021	ja
Tel mee met taal 2021	TMMTOA210095	31-5-2021	nee

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op het Friesland College.
Het voor het Friesland College toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 196.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse F.
Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	8
Gemiddeld aantal deelnemers	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	5
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>16</u>

2022

Bedragen x € 1	C. Segers
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging	C. Segers
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	167.993
Beloning betaalbaar op termijn	23.458
Bezoldiging	191.451
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	196.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-
Reden waarom de overschrijding is toegestaan	nvt
Toelichting op de vordering	nvt

Gegevens 2021	C. Segers
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang en einde dienstvervulling in 2021	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging	C. Segers
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	163.193
Beloning betaalbaar op termijn	22.841
Bezoldiging	186.033
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	190.000

Vermelding bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

2022

Bedragen x € 1	M. Berndsen-Jansen	M. Broersma	R. Hageman	J. van Eijndhoven	R.J. Landeweerd	G.A.Postma	W.K. Kleinhuis
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01-01 - 31/07	01/01 - 31/12	01/01- 31/12	01/01 - 31/12	01/02 - 31/12
Bezoldiging							
Bezoldiging	15.907	10.607	4.125	7.071	10.607	10.607	10.026
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.400	19.600	11.433	19.600	19.600	19.600	17.967
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding is toegestaan	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Toelichting op de vordering	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Gegevens 2021	M. Berndsen-Jansen	M. Broersma	R. Hageman	J. van Eijndhoven	R.J. Landeweerd	G.A.Postma
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde dienstvervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01-01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01- 31/12	01/04 - 31/12
Bezoldiging						
Bezoldiging	10.297	6.865	6.865	6.865	6.865	5.149
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.500	19.000	19.000	19.000	19.000	19.000

De overige delen van de WNT verantwoording zoals niet-top functionarissen zijn bij het Friesland College niet van toepassing.

Model E: Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen, minderheidsdeelneming

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Soort verbonden partij	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen	Resultaat	Baten	Datum van de		Deelnemers-percentage	Percentage van de consolidatie
											laatst vastgestelde jaarrekening	Art. 2:403 BW		
Stichting de Nieuwe Kanselarij	Stichting	Leeuwarden	Minderheidsdeelneming	Nee	Nee	Ja	Ja	133.516	-104.067	2.417	27-06-22	ja	25%	0%
Coop Zuivelopl. Nederland UA	Coöperatie	Leeuwarden	Minderheidsdeelneming	Ja	Nee	Nee	Ja	103.630	13.309	265.938	31-07-22	ja	25%	0%
Het Knooppunt	Stichting	Heerenveen	Minderheidsdeelneming	Nee	Nee	Nee	Ja	55.917	-50.327	41.298	31-07-22	ja	20%	0%

Het deelnemingspercentage van verbonden stichtingen wordt bepaald aan de hand van onze deelnamen in het bestuur van de desbetreffende partijen. Van de Stichting Nieuwe Kanselarij zijn de gegevens over 2021 vermeld. De gegevens over 2022 waren niet beschikbaar.

Niet in de balans opgenomen rechten

Het ministerie heeft bij de overgang van het declaratiestelsel naar het lumpsumstelsel voorgeschreven dat de loonheffing en premie ABP juli 1991, die in de maand augustus 1991 plaatsvond, niet met het ministerie verrekend diende te worden als vordering op de balans. Voor de vordering inzake de IZK en vakantie-uitkering van respectievelijk mbo in 1991 en dt-mbo, vavo en Vormingswerk in 1993 was een identieke regeling van toepassing. De vordering is bij liquidatie van een roc opvorderbaar. Rentevergoeding vindt niet plaats. Hierdoor ontstaat een vordering met onbeperkte looptijd ad € 2.219.430. Daarvan is de contante waarde nihil. In 2005 is de vordering verlaagd met het IZK-deel ad € 556.080. Dit kwam door de invoering van het nieuwe zorgstelsel en de versnelde uitbetaling van vergoedingen voor het oude stelsel. De totale vordering bedraagt per 31-12-2005 € 1.663.350.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen gebouwen

De verplichtingen voor onderhoudscontracten (gebouwen) voor 2023 bedragen € 0,5 mln. Voor 2024 t/m 2027 bedragen de onderhoudsverplichtingen € 1,0 mln. en vanaf 2028 € 0,3 mln.

Huurverplichtingen

De huurverplichtingen die voortvloeien uit het gebruik van gehuurde panden in 2023 bedragen € 2,2 mln. Voor 2024 t/m 2027 bedragen de huurverplichtingen € 4,1 mln. De verplichting vanaf 2028 bedraagt € 0,6 mln.

Leaseverplichtingen

De verplichtingen die voortvloeien uit het leasen van auto's bedragen in 2023 € 32.000. Voor 2024 t/m 2027 bedragen de leaseverplichtingen € 71.000. De verplichting na 5 jaar is nihil.

	< 1 jaar	1-5 jaar	> 5 jaar
Huur	2.173.177	4.089.016	643.250
Onderhoud	483.311	996.513	282.667
Lease	32.280	70.984	-
Totaal	2.688.768	5.156.513	925.917

Waarborgfonds mbo

Op grond van de Wet educatie en beroepsonderwijs is het Friesland College aangesloten bij de Stichting Waarborgfonds MBO. Indien het eigen vermogen van de stichting onder het vastgestelde minimum komt, dient iederen instelling naar rato van de in het boekjaar ontvangen rijksbijdrage het eigen vermogen aan te zuiveren. Deze verplichte bijdrage geldt tot een maximum van 2% van de jaarlijkse rijksbijdrage.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 8 maart 2021 kondigden de beide CvB's van het Friesland College en Friese Poort het volgende bericht aan: Het Friesland College en ROC Friese Poort starten een vooronderzoek naar een mogelijke (vergaande) samenwerking.

Op 24 maart 2022 is, na afronding van het onderzoek, de intentieverklaring getekend.

De bestuurlijk fusie is vanaf 1 januari 2023 een feit en de algehele fusie zal vanaf 1 augustus 2023 plaatsvinden. Beide scholen gaan vanaf die datum verder als Firda. Alle bezittingen, vorderingen en schulden van het Friesland College gaan per 1 januari 2023 volledig (100%) over naar Firda.

Bij de fusie is geen sprake van goodwill, voorzieningen voor inkrimping of beëindiging van activiteiten of geschatte activa/passiva en dit is daarom verder niet opgenomen in de jaarrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichhouders

College van bestuur:

- C.G.C.G. Segers

Datum vaststelling jaarrekening: 23 juni 2023

Raad van Toezicht:

- M.A. Berndsens-Jansen
- G.A. Postma
- R.J. Landeweerd
- J.H.M. Van Eijndhoven
- W.K. Kleinhuis
- M.J. Broersma

Datum goedkeuring jaarrekening: 23 juni 2023

Overige gegevens

Statutaire bestemming van het resultaat

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat. Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2022

-1.201.045	wordt onttrokken aan de algemene reserve
<u>56.323</u>	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO
<u>-1.144.722</u>	totaal resultaatverdeling

Resultaat 2021

207.728	wordt toegevoegd aan de algemene reserve
<u>2.370.314</u>	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO
<u>2.578.042</u>	totaal resultaatverdeling

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bevoegd gezag nummer	40295
Statutaire naam	Stichting voor Algemeen Voortgezet Onderwijs, Beroepsonderwijs en Volwasseneneducatie
Juridische vorm	Stichting
KvK nummer	41004351
Website	www.frieslandcollege.nl
Adres	Julianalaan 97
Postadres	Postbus 45
Postcode	8900 AA
Plaats	Leeuwarden
Telefoon	088-060 22 22
Contactpersoon	dhr. R. Wiarda, teamleider Financiën
Telefoon	088 - 06 023 333
E-mailadres	r.wiarda@fcroc.nl
Brinnummer	25LG
Naam	Regionaal Opleidingen Centrum Friesland College